

pluralističkim društvima i državama.

Možemo zaključiti da ova vrijedna znanstveno-istraživačka knjiga u projektnom i sadržajnom smislu predstavlja hrestomatijski znanstveni projektni učinak i donosi vrijedne primijenjene znanstvene i stručne poučke kako osvajati slobodu izražavanja na putu transformacije građanskog i državnog komunikativnog suvereniteta na svim razinama globalne, regionalne, nacionalne i lokalne komunikacije.

Slobodni smo ovu knjigu, kao poučno komunikološko štivo, preporučiti čitateljima a posebno komunikolozima, politolozima, sociolozima, gospodarstvenicima i političarima koji u užem i širem smislu izučavaju međunarodne odnose, komunikacije, politiku i gospodarstvo.

Primljeno: 2011 – 07 – 18

Prof. dr.sc.Mario Plenković
 Katedra za komunikologiju GF-a,
 Sveučilište u Zagrebu, Zagreb, Hrvatska

Miroslav Lilić: AUTOBIOGRAFIJA BEZ REPRIZE,
 Zagreb, Profil Multimedija, 2011., 319. str.

Pred nama se nalazi autobiografska knjiga autora Miroslava Lilića, jednog od najpoznatijih televizijskih voditelja i urednika u povijesti Hrvatske televizije, koja je naslovljena izazovnim i provokativnim naslovom „Bez reprize“ .

Autobiografija Miroslava Lilića komunikološki problematizira i pobuđuje psihološko razmišljanje o tome je li medijski život, novinarstvo, publicistika i politika smisao života, druženja, zabavljanja i voljenja drugih? Iako suvremeni svijet intezivno masovno komunicira s televizijom, od sredine prošlog stoljeća do prvog desetljeća novog stoljeća u vremenskim autobiografskim životnim i radnim autorskim okvirima, njezina struktura i funkcija društvenog utjecaja, posebno na razini metafizike, još ni izdaleka nije providna i jasna u promicanju smisla čovjekova života, rada i komunikativnog djelovanja. Dapače, televiziji kao mediju masovnog komuniciranja se prilazi bez kritičnosti te s malim razumijevanjem, pa je čitanje ove autobiografske popularne knjige „Bez reprize“ vrlo korisno, inspirativno i zanimljivo štivo. Popularna knjiga „Bez reprize“ je komunikološki, psihološki i sociolingvistički autobiografski zapis uglednog novinara i publiciste Miroslava Lilića s kraja 20.stoljeća i početka 21.stoljeća. Knjiga je svojevrsno autorsko upozorenje čitateljima o moći televizijskog utjecaja na televizijske gledatelje i ukupan smisao

života, rada i življenja u svijetu globalnog medijskog digitalnog okruženja. Osijetivši taj problem, kao i potrebu televizijskih gledatelja i čitatelja da shvate bit televizijskog koda, autor na svojevrsan način približava svoju životnu medijsku autobiografiju čitateljima sa svrhom građanske medijske rasonode i edukativne funkcije. Mirosla Lilić to potvrđuje brojnim autentičnim i neponovljivim autorskim doživljajima sakupljenim i foto dokumentiranim za ovu knjigu, a ima ih neusporedivo više nego što stane u ovu knjigu, gdje objašnjava, poučava i govori o televiziji, politici, društvu, estradi, diskografiji, „event“ događanjima i osobnosti autora. Autorski autobiografski zapisi Miroslava Lilića iz sfere privatnosti postaju javni (priče o slavnoj mrkvi, Titovoj smrti, ratnom novinarstvu, politici, ženama, estradi, „event“ događanjima, diskografiji, spletkama, ...) iz pera najpopularnijeg dugogodišnjeg televizijskog barda, novinara i televizijskog voditelja. Autobiografska knjiga „Bez reprize“ spada u red uvoda u specijalnu televizijsku komunikologiju najmoćnijeg suvremenog medija. Sadržajna građa knjige je radi lakše komunikativne čitljivosti rasterećena od poglavlja i sadržajnog kazala. Ona je strukturirana logičnim, kronološkim i autentičnim naslovima uvjetovanih autorskim medijskim, društvenim, političkim, gospodarskim i osobnim događanjima (...; Ustaj Miro, Hrvatska te zove; Novi direktor – novo vrijeme; Liliću, vodiš Dnevnik; Moj predsjednik je Tito; Muke s Partijom; Pozdrav svim braniteljima; Jedna ratna noć; Zadnji razgovor s Glavaševićem; Mladost u Drišu; Croatia Records; Obnova Siverića; ... Žene i posao; Što su ti prijatelji; ... i Opet Dunav) u kojima autor svjedoči o zubi prošlog vremena koji ostaje trajno zapisan u povijesti hrvatske medijske publicistike. Miroslav Lilić je knjigu namijenio prijateljima, kolegama, političarima i umjetnicima da čitaju ovu zanimljivu knjigu, koja na momente nadmašuje zdravu pamet, te da uživaju i pomalo zavide autobiografskim događanjima autora. Autor nam u knjizi nudi događaje, foto dokumentaciju, slučajna događanja, zanimljive ishode, uvjetovane medijske događaje, incidente, televizijske fenomene, stvaranje televizijske i diskografske produkcije s uspješnim i sretnim završetkom. Autobiografija „Bez reprize“ Miroslava Lilića, iz komunikativne policentričnosti, stavlja u središte političkih zbivanja, ugledne i važne osobe koja živi životom takozvanog „ hrvatskog medijskog i političkog celebritya“ i angažiranog „multiplex televizijskog novinarstva“. Miroslav Lilić nas je godinama poučavao, zabavljao, educirao, a ponekad i gnjavio, s televizijskog ekrana ondašnje moćne Hrvatske televizije. U ovom legendarnom autobiografskom zapisu čitatelji spoznajno komuniciraju s

moći televizije, televizijskim novinarstvom, politikom i čudnom hrvatskom glamurnom svakodnevnicom. Knjiga nam prikazuje televiziju kao čudotvorni medijski spektakl koji u prezentu gledateljima prikazuje svijet, ljude, njihove zgone i nezgone. U vremenu autobiografske ispovijesti Miroslava Lilića televizija je kao medij proživljavala svoje djetinjstvo na putu odrastanja u digitalnu televiziju budućnosti. Autor nam kroz svoju ispovijest između redaka navješćuje novu široku lepezu tema, problema i konkretnih nedovršenih društvenih pitanja malih zemalja u izgubljenom globalnom medijskom svijetu nadolazeće digitalne budućnosti. Knjiga, dakako, pridonosi daljem razvijanju televizijske građanske kulture. Uzme li se u obzir da je televizijska kultura, kao i kultura medijskog, kulturnog, gospodarskog i političkog „celebrityja“, kod nas još uvijek na niskoj razini, onda je očito da će ova instruktivna autobiografska knjiga o razumijevanju moći televizije popuniti jednu

medijsku prazninu i pomoći čitateljima da shvate barem osnovne elemente meta televizijskog jezika kojim se može dublje i kompleksnije shvatiti svijet medija, politike, estrade, diskografije i „celebrityja“ na našim prostorima. Iz svega iznesenog možemo zaključiti da je Miroslav Lilić „bard hrvatske televizije“ čija je bardska uloga uglavnom pozitivna, mitska i komunikativno zanimljiva.

Slobodan sam, na temelju svega iznesenog, ovu vrijednu popularnu autobiografsku knjigu, preporučiti čitateljima koji žele dublje i sadržajnije spoznati svijet medijske komunikacije, politike, televizijske moći, gospodarstva, glamura i razumijevanja suvremene televizijske i političke kulture.

Primljeno: 2011 – 11 – 28

Prof.dr.sc.Mario Plenković
Katedra za komunikologiju GF-a
Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, Hrvatska